

SLOVENE

== Volja po pošti: ==
za celo leto naprej .. K 30—
za en mesec .. „ 2-50
za Nemčijo celoletno .. „ 34—
za ostalo inozemstvo .. „ 40—

V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej .. K 28—
za en mesec .. „ 2-30
V upravi prejemam mesečno .. „ 2—

== Sobotna izdaja: ==
za celo leto .. „ 7—
za Nemčijo celoletno .. „ 9—
za ostalo inozemstvo .. „ 12—

== Inzerati: ==
Enostolpna petstvrsta (72 mm
široka in 3 mm visoka ali njo
prestor)

za enkrat .. po 30 v
za dva- in večkrat .. „ 23
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.

== Poslano: ==
Enostolpna petstvrsta po 60 v

lahaja vsak dan izjemni ne-
delje in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 25.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Deklaracija hrvatskih in srbskih poslancev hrvatskega sabora.

Za združenje Hrvatov, Srbov in Slovencev.

Dunaj, 4. decembra.

Dne 3. t. m. so poslanci hrvatsko-srbske koalicije ter Starčevićancev priobčili v »Hrvatski Državi« odločno deklaracijo za združenje Hrvatov, Srbov in Slovencev. Vlada cenzura pa je list vsled te izjave zaplenila. Danes je v svojem govoru dr. Vrstovšek prebral to izjavo, jo s tem imuniziral ter jo vsled tega priobčujemo. Ta dogodek je v našem boju za združeno Jugoslavijo velikega pomena, zlasti če se uvažuje notranje politične razmere na Hrvatskem. Starčevićeva stranka prava je prvič nastopila skupno s srbskimi poslanci. Nastopila je za najčistejši naš narodni program. Ta izjava more se smatrati opravičeno kot izraz volje vsega naroda v Banovini, saj je znano, da so tudi vsi pristaši koalicijskih strank istega mnjenja, a koalicija sama ne nastopa z aktivnim programom smatrajoč se samo za prehodno upravo, ki ima nalogo prepričati, da ne pridejo na krmilo prosluli »frankovci«.

Hrvatsko-srbska deklaracija slove:

»O priliki mirovne ponudbe današnje revolucionarne ruske vlade, kakor je izdana v Carskem selu dne 28. nov., v kateri se ista obrača na vse vlade, vse sloje, vse stranke vojskujočih z vprašanjem, če so pripravljeni stopiti v pogajanja glede takojšnjega pogajanja o premirju in splošnem miru

izjavljajo

podpisani poslanci hrvatskega sabora, da so pripravljeni pozdraviti vsak korak, ki more dejansko voditi do trajnega miru med vsemi narodi.

Ob tej priliki smatramo za svojo dolžnost, da izjavimo zahtevo vsega svojega naroda, ki — opirajoč se na pravo samoodločitve narodov — energično zahteva, da mora biti mir, ki naj konča grozote te vojske, demokratičen mir, mir, ki naj garantira vsem narodom in tudi enotnemu narodu Hrvatov, Srbov in Slovencev popolno svobodo državnega, kulturnega in gospodarskega življenja in napredka.

Zagreb, 3. grudnia 1917.

Cezar Akačić, Srgjan Budisavljević, Marko Došen, Hrvoj pl. Dragutin, Kempf Vojislav, Kovačević Ivan, Kufrin pl. Franjo, dr. Peter Majer, dr. Ante Pavelić, Peršić Ivan, Petričić dr. Živko, Pribičević Valerijan.

in boj za svobodo.

Dunaj, 5. grudnia 1917.

Naš parlament danes končava svoje predbožično delo ter se letos skoro gotovo ne snide več. V najboljšem slučaju se snide še 18. ali 19. t. m., da določi kvoto. — Na drugi strani pa Czernin ni izključil možnosti, da tudi delegacije prekinejo svoje seje. Tako bo naša monarhija ob času sklepanja miru zopet brez ljudskega zastopstva, katerega vlada raje vidi doma za pečjo molčati kakor da se briga za usodo svojih narodov. Da to ni demokratično in še manj v duhu boljše vladavine, s katerimi ravno sedaj sklepamo mir — to je jasno in vzbuja bojazen. Tej bojazni so dali danes duška češki socialisti s svojo interpelacijo na ministrskega predsednika.

Čeh Tusar

je v dananjsi razpravi prvi vehementno napadel Ogrce ter izjavil, da je nagodbena predloga silna obtožba proti absolutističnemu režimu Stürgkhovemu. Vsi oni faktori, ki se danes zopet igrajo z mislijo na povratek absolutizma, naj vedo, da se igrajo z ognjem. Naša nizka valuta, razruvani naš gospodarski položaj najbolje kaže, kam je absolutizem privedel Avstrijo.

Mažari so leta 1867 dosegli svoj najvišji politični uspeh, ko je Avstrija vsled vojske leta 1866. bila oslabiljena. To je treba da povdarimo ravno sedaj, ker Mažari češki in jugoslovanski narod v Avstriji obtožujejo, češ, da ta dva naroda zlorabljata težki čas vojske za napade proti državi in njeni eksistenci. Nagodba je Avstrijo politično, gospodarsko in socialno težko oškodovala. V socialnem oziru pomenja nagodba, da je avstrijsko delavstvo vedno stalo pod pritiskom neugodnih in

nerazvitih gospodarskih razmer na Ogrskem. Zato avstrijsko delavstvo v socialnem oziru ni moglo tako napredovati kot delavstvo drugih svetovnih držav, ker je ogrska buržoazija preprečila socialno zakonodajo na Ogrskem.

Finančni minister baron Wimmer povdarja glede davka na vojne dobičke, katerega bo morala plačati avstro-ogrška banka, da je vsak deležnik dobil v zadnjih treh letih 5 odstotkov več dividende vsako leto. Z ozirom na predlog poslanca dr. Viškovskega, naj se porabi vojni davek za gospodarske namene, povdarja minister, da ne odgovarja to državnofinančnim koristim, ker se mora v prvi vrsti kriti primanjkljaj.

Dalje brani minister avstro-ogrsko banko pred napadi in naglašja zasluge, koje si je banka pridobila v tej vojni. Končno priporoča podpisovanje vojnega posojila.

Nato govori poslanec Lukaszewicz. Za njim razpravlja ministrski predsednik dr. pl. Seidler o predlogu poslanca Friedmana glede pogojev in načina uvoza živine in mesa iz inozemstva. Povdarja, da bo opustitev carine na žito samo toliko časa trajala, dokler ne bo preživljanje prebivalstva popolnoma zasigurano. Glede predloga poslanca Kurande pravi ministrski predsednik, da ni treba imeti nikakih pomislekov. Vlada je tudi zadovoljna, da se sprejme v prvi člen sledeči odstavek:

Sporazumno s postavodajalnimi zbori.

Tudi Ogrska vlada je temu pritrčila.

Končno je izjavil ministrski predsednik, da ne odgovarja na interpelacije poslanca Staneka in dr. Korošca glede potvorbe ruske cirkularne note, ker je bila stavljena v delegacijah enako se glaseča interpelacija.

Govorili so še poslanci Stapinski, Kuranda, Goll, Conci, Pacher, Hruban, dr. Heilinger in dr. Tobolka. Nato se je vršilo glasovanje.

Nagodba sprejeta z 20 glasovi večine.

Ob pol 7. uri zvečer je bilo končano glasovanje o nagodbi. Za nagodbo je glasovalo 188 poslancev, proti pa 168. Nagodba je torej sprejeta z 20 glasovi. To je zopet kľofuta za vlado, ki je morala zopet z gimnazijami pridobiti Ukrajinke, da so se odstranili in da niso glasovali proti. Ukrajinska gimnazija je zopet enkrat rešila vlado in njen dualizem. Za koliko časa?

Podpisujte vojno posojilo

Donat. Veliko nekdanj tako ponosno poslopje je bilo do tal uničeno, zvestega oskrbnika in služabnika sem moral odpustiti, kup štrlečih razvalin pa je prišel na boben.

»Nesrečni požar! Ali kako je nastal?« vpraša zopet oče gvardjan, »kdo neki je zapalil?«

»Prečastiti oče, to mi je zagonetka do sedaj.« odvrne P. Dionizij, »morda smo imeli nevoščljivega, skrivnega sovražnika.«

»Ne, za Boga ne,« zaihtel je v tem trenutku Donat, ki se ni mogel več premagati, »neprijatelja ni bilo ... Zapalil sem — jaz — jaz, po nesreči! Dvanajst let že nisim to zgočeno tajnost v srcu, razjedlo mi je dušo ter strlo telo. Vendar je enkrat zunaj, oh — kako to dobro de. Obsoditi sem se hotel sam, koliko lažje mi je sedaj ob vznožju stola pravice: obsodite zločinca!«

Padel je pred prijemom na kolena. Trenotki mučnega molka. Migljajoče poleno je nemirno zaplapotalo, ter šumeč tarnalo bridko pesem ...

»Preljubi sin,« prekine slednjič oče gvardjan tišino, ter pomaga oslabelemu zopet na noge; »zločinca nisi bil nikdar, in ako je težilo dosedaj tvoje srce breme doždevne krivde, pokoril si jo docela; tvoje čisto oko mi je priča. Le kvišku ranjeno srce, ptersi se jarma nesrečnih spominov, ter idi vzdignjenega čela zopet med ljudi.«

Toda ozeblo srce si ne želelo več od blage gorkote sočustva in ljubezni: zvoko srebra samostanskega zvona je po kratkem času pozdravilo brata novina.

LISTEK.

Grof Donat.

Spisal Saša Sanko.

Iz rožnate zarje, za zlatoobrobjeno preprogo se je rodilo krásno, zimsko jutro prejšnjega stoletja.

Po ozki, v mladem snegu izteptani stezici, ki se je med belookinčano leskovino vila takrat navzgor proti znānemu samostanu Minoritov, je sopihal pod težkim bremenom njegov, po celi okolici priljubljeni nabiralec, brat Amadej.

»Čudno,« mrmral je sam pri sebi, »pred eno uro ni bilo razven mojega, nikaškega sledu v snegu; med tem časom pa je blodilo tukaj človeče, ki, kakor se vidi, ni stalo povsem trdno na nogah.«

Sled je kar naenkrat zapustil stezo, ter krenil na desno v goščavo.

»Kam pa sedaj?« postal je za trenotek brat Amadej, »kam to nekam vede?«

Urno odloži rjavo malho v sneg, ter jo ubere za stopinjami, ki so izginile med pečinami v mlado leskovje.

Pri črnosivi skali, ki se pogubljivo nagiba v zevajoče brezno, je čepela skľučena moška postava. Gologlav, z divje razmršenimi lasmi, ves raztrgan in napel bos je skrival obupnež svoje obličje med razgaljena kolena.

»Za Boga!« vikne osupli brat, »kaj pa s teboj? Na tem nevarnem mestu in pri tej mrzloti v snegu; človek, ali si ob pamet?«

Nepoznanec vzdigne malomarno svoj žoltbledi, koščeni obraz, ter upre udrite, mrzličnomotne oči v vprašujočega.

»Pusti me,« prosi nerazločno in s šklepetajočimi zobmi, »kaj še zadnje uro svojega življenja ne morem imeti miru? Idi!«

Bratu je zastala sapa.

»Miru si želiš?« vpraša sama dobrotljivost slednjič redovnik, »pojdi tedaj z menoj, pokažem ti pot do postojanke miru in tihē sreče.«

Poi ure pozneje je sprejelo preperelo zidovje sredi gozdné tišine, obupano, razdejano dušo ...

P. Dionizij, eden najuglednejših očetov samostana pa je stiskal reveža na svoje bratovsko srce, ker zgubljeni sin ni bil nihče drugi, kot njegov lastni brat: grof Donat Podolski.

Zvečer ...

Ob plapolajoči, starodavni ilovnici sredi refektorija sedi trojica. Oče Dionizij pripoveduje staremu gvardjanu s trepetajočim glasom tužno zgodovino Podolskega gradu; ubežni grof pa strmi zamišljeno v prašketajočo dračje. Kako gorko in blago mu je postalo pri srcu, po vsem svetu je iskal to tiho zadovoljstvo srca in tik črne smrti, ob propadu ga je našel ...

»Nekega jesenskega dne popoldne,« nadaljuje pripovedujoči, »sem sedel sam v prostorni, grajski knjižnici, ko se mahoma

odpro vrata na stečaj; stari sluga plane z rokami v laseh v sobo ter krič kot blazen: »Grof, rešite se, gori, gori! ...«

Imel sem takrat komaj sedemnajst let. Planem na hodnik. V gostih, belosivih kepah se vali iz spodnjih prostorov dušljivi dim, po lesenih stopnicah pa že šviga in liže plamen neusmiljeno. Kličem očeta in brata, ali brez uspeha. Stari sluga prihiti zopet do mene, ter me siloma vlačí skoz ogenj in dim. Sedaj me zapusti zavest ... Ko se prebudim — je že trdna noč. V vrtnarskem paviljonu se najdem, pri meni solzeči Donat in vrtnarica.

»Oče?« bilo je moje prvo vprašanje, »kje je oče?« Spogledali so se, vrtnarica je skrila obraz za predpasnik.

»V sobi je,« tolažila me je slednjič, »kmalu mu odleže ...«

Šele drugo jutro so me pustili k njemu, ki sem ga tako srčno ljubil. Na visokem, črnem odru je ležal mrtev ... Goreče podrtine so ga bile pobile.

P. Dioniziju je zastal glas, Donatu pa so se ob tleči žerjavici svetile solze v očeh.

»Strašno,« dejal je z nizkim glasom oče gvardjan ter gladil častljivo, dolgo brado, »strašna usoda; kako sta živela in kaj sta začela pa potem?«

Donat si je pokrli obraz z rokama; ter začel težko sopsti.

»Vaša prečastitost,« odvrne oče Dionizij, »povest je kmalu pri kraju. Čez dva dni smo pokopali ubogega očeta, po pogrebu pa se je zgubil še on, moj edini brat

Ekspeze vojnega ministra.

V vojnem odseku ogrske delegacije je podal dne 5. t. m. svoj ekspeze vojni minister pl. Stöger-Steiner. Najprej se je spominjal padlih junakov in sporočil svoj pozdrav armadam na bojišče. Navzoči so se dvignili s sedežev. Nato je govoril minister o naši oborožbi začetkom vojne. Zaostajali smo za svojimi sosedi in v artiljeriji nas niso prekašali samo Rusi, nego celo Srbi. Kljub temu smo izvršili mogočni napad na sever in s tem preprečili ruski izprehod v Berlin. Ta uspeh je bil morda odločilen za celo vojno. A jasno nam je bilo, da treba premagati hudo krizo, da se ohranimo. In v ozadiju se je začelo ogromno delo na vseh popriških nadomestbe.

Minister je nato govoril o sredstvih in odredbah, ki jih je zahtevala pozicijska vojna. V tej vojni množic in najpremetnejše tehnike je pa le odločevala in še odločuje osebna vrednost posameznika. — Spričo nešteti naborov, prebiranj in zamenjanih odredb so bile nekatere trdosti ali neenakosti neizogibne. Skupno število vseh vojnih službe oproščenih ljudi pa znaša še vedno okrog 1 in pol milijon mož. Priznati treba, da je dalo prebivalstvo obeh držav monarhije kakor Bosne in Hercegovine svoje sinove na razpolago domovini v polnem obsegu.

Zvesti tradicijam armade so vsi častniki od vsega početka vršili svojo dolžnost. Začetkom vojne je bilo razmerje med aktivnimi in rezervnimi častniki 2:3, danes pa je razmerje 1:4. S priznanimi besedami se spominja minister dela rezervnih in črnovojniških častnikov in navaja, da je takom vojne naraslo število častnikov in praporščakov po poklicu za 3600, a rezervnih praporščakov se je v tem času izobrazilo okroglo 65.000. Približno 2600 rezervnih gašiztov se je sprejelo v poklicno stanje. Minister izreče zahvalo in priznanje tudi sanitetnemu osebju in prostovoljnemu strežništvu. Od 22.000 zdravnikov v monarhiji je razen 2000 aktivnih in bivših poklicnih vojaških zdravnikov nad 10.000 v vojaški službi. Razen tega deluje 2500 črnovojniških civilnih zdravnikov. V vojni službi je dalje 3000 civilnih lekarnarjev in 4500 enoletnih prostovoljcev-medicincev.

Minister omenja odredbe za pobijanje množičnih kug in nalezljivih bolezni, ki so se pojavile pri nas začetkom vojne in ustanavlja, da je danes, v četrtem letu vojne, večina teh bolezni zatrtih.

Ozdravljivost med ranjenimi in bolnimi vojniki narašča od leta. 50% se vrača nazaj na bojišče. Jetičnih je sedaj v oskrbi vojne uprave povprečno 45.000. Število invalidnega moštva znaša doslej približno 200.000 mož; od tega je pa le neznaten del popolnoma nesposoben za zaslužek, med temi predvsem slepi. Od vseh ranjencev postane na splošno za vojaško službo zopet sposobnih okroglo 85%, nadaljnjih 10% je porabnih za pridobitno delo in le 5% ostane invalidnih, a tudi od teh je večji del vsaj deloma sposoben za zaslužek.

V strežniški službi je danes 7000 armadnih sester in nad 15.000 strežnic v ozadiju. Minister omenja uspešno delovanje dušnih pastirjev vseh veroizpovedanj in govori o odredbah za vojne ujetnike, katerih je danes približno 10.000 častnikov in 1/4 milijona mož.

Začetkom tekočega leta je nastala v aprovizaciji armade težka kriza, ki smo jo mogli premagati le s pomočjo pruske vojne uprave. Ker so se istočasno znižale oskrbe pristojbine ter se je odprla plovba po Donavi, po katerem potu smo mogli svoje zaloge zopet dopolniti, smo spravili konzum zopet v urejeno strugo. Tik pred letošnjo žetvijo nam je še enkrat pretela aprovizacijska kriza, ki smo jo premagali s pomočjo ogrske vlade. Tako je morala tudi armada, posebno formacije v ozadiju, nositi svoj delež v splošnem pomanjkanju živil.

Minister se nato spominja velikanskega dela industrije za preskrbo municije. Začetkom smo imeli približno 50 vojni obratov za izdelavo municije, danes jih je 600, s podobnimi pa 2500. Priznajanje vreden delež na tem delu ima tudi naše celokupno delavstvo. Kakor industrija doprinese pa tudi kmetijstvo na svoj način za zagotovitev naših uspehov.

Ob izpeljavi demobilizacije nas bo vodila misel, da upostavimo narodno gospodarstvo na vseh črtah, da zvišamo produkcijo in davčno in celokupno gospodarsko življenje držav.

Za zboljšanje položaja gašiztom in moštvu kakor tudi vdovam in sirotam so predela za novi vojaško-preskrbni zakon že dovršena. Upa, da bosta obojestranski ljudski zastopstvi rešili to vprašanje tako, kakor zahteva hvaležnost do naših junakov armad. Po zaslugi naše slavne vojske in požrtvovalnosti prebivalstva stojimo danes povsod globoko v sovražnikovih deželi. Ob tem se moramo hvaležno spominjati tudi podpore našega zvestega nemškega zaveznika kakor tudi sodelovanja Bolgarie in Turčije.

Že leto in dan je vsemu svetu znano, da smo pošteno pripravljeni na mir. Nespravljenost naših sovražnikov nas sili, da boj za svoj obstanek nadaljujemo. Ako Bog da, bomo svoj cilj dosegli in dotlej vzdržali. Gre za biti ali nebiti. Naloga armade je, da nas obvaruje trajne škode. In ohraniti armado za to nalogo sposobno kot ostro orodje — to je moja naloga. Da jo morem izvršiti, se moram opirati na vse sloje prebivalstva.

In če že jutri pride mir, pomanjkanja še davno ne bo konec. V marsičem bomo ostali navezani sami nase; rešiti bomo morali vprašanje prehrane, obnoviti gospodarsko življenje. V smotrnem, potrpežljivem delu vseh za vsakega in vsakega za vse bomo pa dosegli svoj cilj: ohraniti našo, starodavno, slavno monarhijo veliko in močno! V to pomozi Bog!

Naša mornarica v svelovalni vojski.

Dunaj, 5. dec. (K. u.) V mornariškem odseku ogrske delegacije je poročal konteradmiral Rodler: Naši pomorski letalci in brodograjski so živahno nastopali in povzročila Italijanom škodo na vzhodni obali. Odkar se je pričela vojska, so potopili naši podmorski čolni na Sredozemskem in Jadranskem morju 1226 sovražnih trgovskih ladij, ki so obsegale 3 milijone ton. Ker se ni bila odločila bitka na morju, naj se ne sklepa, da so izgubili vojne ladje pravico do obstoja. Naši vojni mornarici gre za slavo, ker sovražna mornarica ni nadlegovala Jadranskega morja in naše obale; na Jadranskem morju pa niso bili merodajni samo podmorski čolni, da se je to doseglo. Naša bojna mornarica v zvezi z obrežnimi ladjami je tvorila važen činitelj, ki ga mora tudi mogočen sovražnik resno upoštevati. Sredstva, ki so se za zgradbo naših bojnih ladij naložila, so bila dobro naložena glavica. Nadomestiti se morajo ladje, ki niso več popolnoma sposobne za boj.

Na željo delegata Okolicany je Rodler poročal, da smo izgubili križarko »Zenta«, podmorska čolna 3 in 12, rušilki Lika in Triglav, podmorski čoln 24, podmorski čoln 6, rušilec Wildsang, torpedovko 26, križarko Elizabeta, podmorski čoln 30 in torpedovko 11, ki jo od 5. oktobra 1917 pogrešajo, ker je izginila. Sovražna poročila so navajala, da so jo zaplenili blizu Jakina na obali. Poizvedb še niso zaključili. Kakor hitro izvem o uspehu, poročam odseku.

Premirje na celi ruski fronti.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 5. dec. Uradno:

Pri maršalu princu Leopoldu Bavarškemu so se včeraj pogajali dalje.

Vrhovni poveljnik ruskih in rumunskih čet, ki stoje med Dnjestrom in Črnim morjem, je predlagal včeraj popoldne generalnemu polkovniku nadvojvodu Jožetu in maršalu Mackensenu, naj uvedejo razgovor o premirju. Naša vojskotočila sta pritrdila. Odposlanstva so odpotovali v kraj pogajanj.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 5. dec. Veliki glavni stan:

Na bojni črti nadvojvode Jožeta in pri vojni skupini maršala pl. Mackensena so se pogajanja o premirju razširila tudi na rumunske čete.

Pogajanja o premirju na rumunskem pozorišču.

Dunaj, 5. dec. Neues Wiener Tagblatt je poročal: Vrhovni poveljnik ruskih in rumunskih čet, ki se zdaj pogajajo o premirju z nadvojvodo Jožetom in maršalom Mackensonom, je general Čerbačev, prejšnji načelnik generalnega štaba kralja Ferdinanda.

Na rumunski bojni črti se več ne strelja.

Budimpešta, 5. dec. »Az Est« je poročal: Rumunske čete so na celi bojni črti prenehale streljati.

Zavisnik ruskih parlamentarjev.

Kodanj, 5. dec. Iz Petrograda se poroča: V torek 27. novembra so se parlamentarji vrnili od vrhovnega poveljnika sovražnih čet z naslednjim zapisnikom:

»Podali smo se 26. novembra iz Dvinske na fronto 19. armadnega zbora. Ob 4. uri 20 minut smo došli na fronto moskovskega pešpolka in se podali z belo zastavo in trobentačem v strelske jarkove. V razdalji 300 korakov smo naleteli na nemške častnike. Popoldne ob 5. uri so nas z zavezanimi očmi peljali k nemškemu bataljonskemu štabu. Pol ure pozneje smo sporočili svoja pooblastila. Razprave so se vršile v francosčini. Našo ponudbo, da se uvede pogajanja o premirju, so takoj sporočili štabu vrhovnega poveljnika princa Leopolda Bavarškega.

Zvečer ob pol 9. uri so nas v avtomobilu peljali v Lassen, kjer nas je general Hoffmann oficijelno sprejel. Oznalil je naša pooblastila za zadostna in izjavil, da je

pričakovati odgovora tekom 24 ur. Med tem je pa že 27. zjutraj došel od nemškega vrhovnega poveljstva odgovor, ki je sprejel ponudbo za pogajanja o premirju. General Hoffmann in parlamentarji so dobili pooblastila za nadaljni sestanek delegatov vojskujočih se, da izdelajo podroben načrt. General Hoffmann nam je dal na naš predlog pismen odgovor.

Tam se glasi: »Nemčija je pripravljena nemudoma pričeti pogajanja zaradi premirja; vrhovni poveljnik vseh čet na vzhodu je dolžan voditi ta pogajanja.« Nemški vrhovni poveljnik je dal za delegate, ki se bodo udeležili pogajanj, na razpolago posebni vlak. Med Nemci in najvišjo oblastjo, ki jo zastopa svet ljudskih komisarjev, se bo napravila direktna brzogovorna zveza.

Nadalje so nam sporočili, da je nemško vrhovno poveljstvo izdalo povelje, da se povsod, kjer na fronti sovražnik ne napade, vse operacije ustavijo, med tem ko se morajo pobratenja opustiti, dokler ne bodo pogajanja zaključena.

Dne 27. novembra ob 8. uri zjutraj so nas z zavezanimi očmi peljali nazaj na frontni odsek, kjer smo bili sprejeti.

Izpremembra ruske armade v narodno gardo.

Rotterdam, 5. dec. Angleški listi so poročali, da so za demokratiziranje in demobiliziranje ruske armade vse sremenili in ustvarili temelje narodni gardi.

Trockij pometa v diplomacijo.

London, 5. decembra. (K. u.) »Daily Chronicle« je poročal iz Stockholma: Trockij je odslavlil 160 ruskih diplomatskih in konzularnih uradnikov v inostranstvu, ker niso priznali vlade boljševikov.

Ultimat Trockega zahodnim velesilam.

Genj, 5. dec. Pariški listi so poročali: Zahodne velesile so sprejele ultimatum Trockega glede na njih odgovor v zadevi premirja.

Velik nemir pri zahodnih velesilah.

Amsterdam, 5. dec. Nizozemski listi so poročali, da so poročila o pogajanjih glede na premirje med Rusijo in osrednjimi velesilami Francoze in Angleže zelo vznemirila; posebno razburjeni so Američani.

Baselj, 5. dec. »Petit Journal« je poročal, da sta poslala Ljennin in Trockij ultimatum, s katerim pozivata sporazum na pogajanja o premirju. Če sporazum ne odgovori ali če molči, bo svet raznal prelom s sporazumom in pridružitve osrednjim velesilam.

Sporazum — Rusija.

Curih, 5. dec. Časopisje sporazuma že nastopa proti Rusiji kakor sovražni državi. »Daily Telegraph« je zahteval, naj Rusijo napadejo. »Figaro« je pisal, da se nahaja sporazum z Rusijo že v vojnem stanju.

Preosnove v Rusiji.

Kodanj, 4. dec. (K. u.) »Sozialdemokraten« je poročal preko Stockholma iz Petrograda: Ruska vlada je odposlala 500 odposlancev, ki bodo kmetom pojasnili organizacijska vprašanja in 150 odposlancev, ki bodo uredili prometne razmere, ki so se že nekoliko izboljšale. Bivši poslanec dume Petrovskij se je vrnil iz Harkova. Poročal je, da je tam vse mirno. Vsa moč je v rokah ukrajinskih delavskih zvez, ki so vse storile, da Kaledin ne more proti vladi ničesar podvzeti.

Krilenko — Abraham.

Kodanj, 5. decembra. »Novaja Žizn« je poročala: Praporščak Krilenko, katerega je imenoval Ljennin vrhovnim poveljnikom ruske armade, je jud Aron Abraham.

Car pobegnil?

Berlin, 5. dec. Londonski listi so poročali, da je pobegnil car Nikolaj iz Tobolska čez Harbin na Japonsko.

Velika kneginja Tatjana ni pobegnila.

Genj, 5. dec. »Progres de Lyon« je poročal iz Londona: Poročilo, da bi bila pobegnila velika kneginja Tatjana, so si izmislili ameriški časnikarji.

Harbin proti Angležem.

Amsterdam, 5. dec. Prebivalstvo v Harbinu je pričelo groziti Angležem. Napadajo jih na cestah. Angleški porlanik je opozoril rusko vlado, če ne bo zajamčeno življenje angleških podanikov, bodo napravile red angleške, ameriške in japonske čete.

Sklicanje ruske ustavodajalne zbornice.

Kodanj, 4. (K. u.) »Sozialdemokraten« je poročal preko Stockholma iz Petrograda: Ruski listi so objavili, da je vlada sklenila sklicati 11. decembra ob 3. uri popoldne ustavodajalno zbornico v Tavrisko palačo.

Sibirija in Kavkaz neodvisna.

Kodanj, 5. dec. (K. u.) »Utro Rossiji« je potrdilo, da sta Kavkaz in Sibirija proglašeni kot samostojni republiki. V Omsku se je ustanovila samostojna vlada, predseduje ji Potopin. Na Kavkazu bo imenovan za ministrskega predsednika nameravane republike najbrže bivši župan v Baku Busch.

Nova ofenziva na Italijanskem bojišču.

Ofenziva na južnem Tirolskem. — Več trdnjav vzeti. — 9000 ujetnikov, med njimi dva brigadirja. — Nad 40 topov zaplenjenih.

Dunaj, 5. dec. (K. u.) V današnji seji posaniške zbornice je naznanil predsednik državnega zbora dr. Gross: Po težkih bojih v gorah, ki so trajali skoraj štiri tedne, v katerih smo vzeli sovražniku novembra nad 11.000 častnikov in ujetnikov in veliko plena, so čete vojne skupine maršala Conrad pl. Hötzenendorfa kljub mrzli gorski zimni nasproti sovražniku ki se je trdovratno in žilavo boril, podvzele iznova ofenzivo na visoki planoti Sedmih občin. Po temeljiti pripravi so napadle divizije 11. armade dne 4. decembra mogočno visoko gorovje Meletta; kljub obuoni obrambi so vzele z naskokom utrde Monte Badeluche, Monte Tondarecar, Monte Miela in Monte Meletta. Danes popoldne smo iztrgali sovražniku Monte Zomo. Boj se nadaljuje. Včeraj in danes smo ujeli nad 9000 Italijanov, 2 brigadirja sta med njimi, zaplenili nad 40 topov, veliko strojnih pušk in drugega vojnega blaga. Lastne izgube so, kolikor je dozdaj znano, nizke, ker je topništvo odlično delovalo. — pl. Arz. general pehote. Predsednik se je zahvalil junaki armadi in zaklical navdušeno sprejeti živijo cesarju.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 5. dec. Uradno:

Na visoki planoti Sedmih občin so vzele čete maršala Conrad pl. Hötzenendorfa nekaj višinskih postojank.

Dunaj, 5. decembra zvečer. Uradno:

Na Italijanskem pozorišču uspešni boji zahodno od Brente.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 5. dec. Veliki glavni stan:

Čete maršala Conrad pl. Hötzenendorfa so iztrgale v Sedmih občinah sovražniku več višinskih postojank.

Berlin, 5. dec. zvečer. Veliki glavni stan:

V Sedmih občinah smo Italijanci iznova vrgli iz močnih postojank.

Italijansko uradno poročilo.

3. decembra. Ob celi fronti so se večraj močnejše bojevali. Številne sovražne čete, ki so korakale za visoko planoto Asiago in med Brento in Piave, so se držale izven ognja našega topništva. Naše topništvo je močno streljalo pri Passublu, pri Melititu in na severnih slemenih gorovja Monte Grappa. Osredotočeni ogenj smo namerili na sovražne čete v dolini Nous in na severnih slemenih Monte Pertico. Z ognjem strojnih pušk smo prepodili sovražne patrulje na Monte Tondarecu in pri Movemera. Na reki Piave smo pri Fagane zaplenili več sovražnih ladij. Na obali topovski ogenj in nastopi patrulj.

4. decembra. Včeraj zjutraj smo odbili sovražne skupine, ki so po pripravi s topovi napadle naše prednje črte na južnem slemenu doline Daone in Judikarie. Sovražno topništvo je podneli na Asiški visoki planoti med Monte Sisemol in Monte Castell Gomberto zelo živahno streljalo. Naše poizvedovalne čete so privedle več dvanaestorice ujetnikov, naše baterije so z uspehom streljale osredotočeno na zbiranja čet v gozdu Gallio in jugozahodno od Asiago kakor tudi severno od Monte Tondarecar. Sovražne čete in tabore v dolini Calmarara in v sosednih krajih so naši letalci tudi obstreljevali. Naš ogenj je poponoma zadržal sovražni napad vzhodno od Monte Bedare. Med Brento in Piave smo povodom hitrega našega nastopa na Monte Itancia ujeli nekaj sovražnikov. Sovražna krda, ki so se iz doline Lorcno približala, so zadržale naše baterije.

Ob Piave od Vidora do morja so s topovi le zmerno streljali. Sestrelili smo dva sovražna pritrjena zrakoplova.

5. decembra 1917. Na Asiški visoki planoti je pričel sovražnik, ki je privedel mogočne sile topov, zamenjal in pomnožil svoje čete, katere so v prejšnjih bojih veliko trpele, z napadom na naše postojanke. Prvi napad je izvedel včeraj. Naše čete so se trdno branile. Avstriji in Nemci so dosegli s streljanimi žrtvami, da so nekaj postojank vzeli, kar trdne naše obrambe ni zaviralo. Po uničevalnem ognju, ki se je pričel ponoči, se nadaljeval zelo besno z zapiralnim in bobnečim ognjem, so sovražne množice z dveh strani napadle naše postojanke na Meletta. Prvi napad, ki so ga podvzele s severovzhoda, se je popoldne zrušil v odseku Monte Sisemol na jugozahodnih slemenih Meletta di Gallio; napadale, ki so večkrat napredovali, smo vrgli v besnih borbah moža z možem z velikimi izgubami za sovražnika; ujeli smo več sto mož. Drugi napad s severovzhoda so povzeli z velimi sili, napadali so plavo med Monte Tondarecar in Monte Badenecche.

Po ljuti borbi, ki se je bila do ranega jutra, je zasedel sovražnik nekaj jarkov; zapustili smo del naše najprednejše črte.

Pri Jenson ob Plave, kjer se je boji bil najživahnjejše, je naša maskovalna stotinja s podpora teništa uničila pet stez; ki jih je bil zgradil sovražnik, katerega je napadla, mu zadala izgube in mu vzela več dvanajstoric ujetnikov in nekaj strojnih pušk.

Izpraznitev nadlažnih mest na Donaukanalen.

Lužano, 5. decembra. (K. u.) Uradno: Presliti so krenili zavoje iz Padova, Trevisa, Benetk, Vincence, Thiene in iz Bassana.

Lužano, 5. decembra. (K. u.) »Javor« je poročal, da so plenili v Genovi bivaljšča Nemcev; tudi švicarski podaniki so oškodovani.

Odstavljeni italijanski generali.

Lužano, 4. dec. (K. u.) Uradni list je poročal: Degradirani so generali majorji Ruggeri, Lamberti, Petovani in Zeri.

Razdelitev italijanskega plena.

Budimpešta, 4. dec. Grof Hadik, minister prehrane, je poročal, da se pogajajo o uporabi plena v zasedenem italijanskem ozemlju. Ogrska vlada odpošlje poblaščenice k tamšnjemu vrhovnemu poveljniku. Zaloge živil še popisujejo. Ker ostane od potrebnih armade, si bodo razdelili zavezniki.

Giolitti noče poslati iz »a'alec«.

Budimpešta, 5. dec. Iz Curia: Giolitti se pozvali njegovi prijatelji, naj se približa prejšnjim zaveznikom Italije. Giolitti je odgovoril: Scennino je izdal rečanje zaveznike. Če bi jaz zdaj izdal sedanje zaveznike, bi upravičeno zaslužili, da nam rečejo notorični izdajalci.

Boji na zahodu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 5. dec. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta Bavarskega.

Na fanderskem pozorišču so na več točkah s topovi živahno streljali.

Med Inchy in Bourlonom so poročili živahne streljanje. Izjavili so, da sovražnik napreduje južno od Moenvetesa. Nekaj močnejših kosov artilerije jarkov pri in južno od Marcanga smo izsilili od sovražnika.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Tonovski in boj z minami se je južno od St. Quentina znatno ojačal.

Bojna skupina vojvoda Alberta Viremberškega.

V številnih oddelkih so živahnimi poizvedbam sledile besne borbe moza z možem.

Berlin, 5. dec. zvečer. Veliki glavni stan:

Med Inchy in Bourlonom uspešni krajni boji.

Francoski ministrski predsednik o položaju.

Pariz, 5. decembra. (K. u.) Ministrski predsednik Clemenceau je zaključil posvet zaveznikov z govorom, v katerem je opozarjal na nasprotstva med Angleži in Francozi v prejšnjih časih. Oba naroda se zaveda, da so zdaj solidarni prijateljskega dela: ni več malh in velikih narodov. Vsi narodi so veliki, kateri se bore za isti vzor: pravico in svobodo. Kmalu bodo poplačani. Če smem verovati poročilom listov, se je onstran strelskih jarkov dvignil vajen glas, ki se je nad posvetom šalil, a za to ni bilo nikakega povoda. Naši sovražniki, ki jim gre predvsem za nasilstvo, ne morejo umevati, da smo šli v boj, ker ga nam je zavedovala vest. Uresničiti se morajo pravica, pravičnost in svoboda; dasi re umevajo onstran Rena, da svet pričakuje naše zmage, ki bo prišla. Vsi narodi, katerih zastopniki bivajo tu, hočejo priboriti zmago veliki stvari. Delamo s silo orožja, da priborimo pravico mir.

Razna poročila.

Resolucije dr. Vrstovška.

I. Ker mora postavljati zbor zahtevati, da je v vsakem očrnu poučen o zadevah, o katerih naj se v obliki okvirnega zakona sklepa, zato pozivamo vlado, naj javi parlamentu vse tajne pogodbe glede izvoza živine in mesa, kakor tudi določbe in odredbe različitih panog, ki se tičejo nagodbe Avstrije z Ogrsko.

II. Visoka zbornica skleni: C. kr. vlada se poziva, naj izvede pri ogrski vladi uporabo vseh na razpolagoajočih sredstev, da bo zopet vpostavljen prometna svoboda med obojema državama polovicama, ki bo zagotovila enakomerno preskrbo z živili in enakomerno razdelitev s surovinami za industrijo.

III. C. kr. vlada se poziva, da zastavi vse sile, da se uvrsti kot nujen del nagodbenih pogajanj sledeče točke:

1. Naj izdela ogrska vlada, končno del krupinske deželne meje in naj se tako doseže zveza z lokalno železnico Grobelno-Rogatec-deželna meja.

2. Naj se preuredi proga Bubnjarci-Karlovec v svrhu na bodoči črti Ljubljana-Split kot glavna proga.

3. Naj se zopet vpostavi od ogrske vlade dosele tolikokrat ovirane direktne zveze osebnih vlakov na progi južne železnice Zidnec-Zadreb z osebnimi vlaki ogrske državne železnice Budimpešta-Zadreb-Reka in z vlaki, ki vozijo v Slavonijo (Bosno).

Nemci proti Čehom.

Dnaji, 5. decembra. Poslanec Schürff in tovariši so stavili danes v zbornici 600 strani dolgo interpelacijo, katero so podpisale vse nemške stranke, glede zadržanja Čehov v svetovni vojni.

Stockholmski kongres o mohamedanskih zahtevah.

Carigrad, 5. dec. (K. u.) Bivši otomanski poslanec Jusuf Šetvan bej je poročal, da so na stockholmskem kongresu glede na zatiranje mohamedanske dežele sklenili: 1. Pri mirovni pogodbi naj se zahteva, da izprazni Angleži Egipt. 2. Francozi naj zapustijo Alžir in Tunis. 3. Italijani naj se izločijo iz zadnjih zaveznih točk na obali Tripolisa in Cirerajke. 4. Ponočna neodvisnost Indije. 5. Republikanska federacija v Turanu. 6. Kavkaz naj se upravlja kot privilegirana provinca.

Uspeh pariške konference.

Pariz, 4. dec. (K. u.) V današnjem ministrskem svetu je zunanjni minister Pichon poročal o uspehu konference zaveznikov. Konferenca je dosegla uspehe, h katerim si lahko čestitamo; zagotovila je enotnost v gospodarskem finančnem in vojaškem delovanju.

Vojaške priprave Grške.

Lužano, 4. dec. Francoski listi opozarjajo, da vopokliče Grška pod orožje častnike in podčastnike in da se pripravljajo na mobilizacijo.

Za Jugoslovansko deklaracijo.

Za jugoslovansko deklaracijo so se izjavile občine Tržišče, Kapele pri Brežicah in Rajhenburg.

Za deklaracijo so se v kamnškem okraju izjavile sledeče občine: Zalog, Hrušovka, Motnik, Križ, Podrečje, Dol, Spolnje Kosze, Bistričica, Gord, Prevoje, Rafočice. Navdušeno pozdravljajo deklaracijo za združeno Jugoslavijo. Zastaviti hočejo vse moči, dokler ne bomo združeni v samostojni jugoslovanski državi.

Občinski odbor občine Brezovica pri Ljubljani se je v svoji seji dne 2. decembra t. l. izrekel za majniško deklaracijo ter popolno zaupanje Slovenski ljudski Stranki in Jugoslovanskemu klubu. — Županstvo Brezovica 5. decembra 1917. — Ig. Novak.

Občinski odbor občine Banjloka pri Kočevju je v svoji redni seji dne 4. dec. t. l. sklenil sledečo resolucijo:

»Občinski odbor pozdravlja pojav želje slovenskih občin po ujedinenju Jugoslovani pod zastavo habsburške hiše, ter se jim radostno pridružuje. — Grdo se moti, kdor misli, da naš slovenski narod ne pojmi, kaj je lastna vlada, lastna država. Zločina je kriv, kdor hoče z varanjem javnosti in merodajnih mest izvršiti napad na našo nastopajočo narodno samostojnost. — Živeli borilci v Jugoslovanskem klubu; pokažite, da smo sposobni tudi za političen boj, kot naši bratje za krvavega na fronti.

Našemu poslancu g. Francu Jakliču izreče občinski odbor svoje ogorčenje radi izstopa iz Jugoslovanskega kluba, kajti izgubili smo še ono malo zaupanje do njega, kolikor smo ga dosedaj še imeli.

Županstvo Banjloka, 4. dec. 1917. Kajfež, I. r.

Občinski odbor v Zagorju ob Savi je v svoji seji dne 4. grudna 1917 sklenil, da:

1. Odobrava in pozdravlja združitev vseh slovenskih, srbskih in hrvatskih poslancev v »Jugoslovanskem klubu« na Dunaju;

2. se pridružuje klubovi deklaraciji z dne 30. maja 1917 in odločno zahteva samostojno državo jugoslovanskega naroda pod habsburškim žezlom;

3. pritrjuje ljubljanski izjavi zastopnikov naših političnih strank z dne 15. septembra t. l.

Županstvo Zagorje ob Savi dne 5. decembra 1917.

Dnevne novice.

— Prijateljcem v odgovor. Več gospodov duhovnov, odličnih in delavnih članov bivše S. L. S. nam je iz Novega mesta poslalo pismo, v katerem zahtevajo, »da v »Slovencu« preneha ostudna pisava zadnjih tednov. Ko bi se ta nemoralna gonja nadaljevala, »Slovenca« ne bomo več priporočili, ga ne naročali, marveč naravnost proti njemu nastopili.« V svesti si svojih čistih namenov in svojega poštenja pred Bogom in pred ljudmi, z mirno vestjo prepuščamo sodbo o pisavi »Slovenca« zadnje tedne vsej naši javnosti, ki brez strasti

in objektivno presoja dogodke naše domače politike, kakor mi. »Ostudna pisava«, »nemoralna gonja«, to so izrazi, kakeršnih mi nismo v teh tednih rabili nobenih v »Slovencu« in tudi mislim, ki smo jih v tem času izražali, nikdo ne more očitati nobene ostudnosti in nemoralnosti.

Mi smo obsodili izstop dr. Šusteršiča in Jakliča iz Jugoslovanskega kluba, ker sta izstopila brez stvarnega povoda, popolno samovoljno, ne da bi se jima bilo potrebno zdeto o tem obvestiti strankino vodstvo, še manj pa, da bi počakala njene dovoljenja. Če je kdo kršil disciplino v stranki, sta jo v najhujši meri kršila ta poslanca s samovoljnim izstopom iz Jugoslovanskega kluba. To smo povedali v dostojni obliki. Nikjer se nismo dotaknili osebnosti teh dveh gospodov.

Obsodili smo dalje, da je bivši načelnik S. L. S. ne da bi vprašal shod zastopnikov kot najvišjo inštanco, S. L. S. kar meni nič tebi nič razdružil in razbil, prav kakor otrok razbije in vrže od sebe igračo, ki je več ne mara. S tem, da je on nehal biti načelnik naše stranke in da je vstopil v drugo stranko, je za nas dr. Šusteršič politično popolnoma drug človek, kakor je bil dosedaj. Ozir, ki smo jih imeli do njega kot svojega političnega načelnika, so odpadli, zato smo prostodušno grajali in obsodili, kar še danes in bomo vedno obsodili.

Obsodili smo in odločno grajali onovano kmečko stranko, ki pa je res »ostudna in nemoralna«, ker hoče huškati v protislovju s krščansko moralno stan proti stanu in v sedanjih stranskih časih vzbujati stanovske instinkte. Mi moramo reči, da se gospoda ne zaveda, s kakšnim netivom se igra, ko se poda na tako spozlo polje.

V zadnjih tednih smo tudi objavili škodljivo pismo, namenjeno duhovnom in ljudstvu glede naše domače politike.

To smo pisali zadnje tedne in vest nam pravi, da smo se v ugodnem trenutku še pravočasno osamosvojili, stopili v neposredni stik z našim narodom in upajmo, da rešili obstoj S. L. S., najmočnejšo katoliško politično organizacijo našo.

Ob enem pa izjavljamo in priznamo, da imajo tudi gospodje bivši člani S. L. S., ki so nam to pismo poslali, najboljšo nameno, in da ravna, kakor mi po svojem najboljšem osebnem prepričanju, da pa vseh razmer ne poznao tako kaker mi. Zato spoštujemo drug drugega, če tudi smo za hip v tekočih političnih zadevah različnega mnenja, ker je samo po sebi umevno, da se bomo vsi duhovni, ki smo dobre volje, kmalu zopet našli tudi v političnem soglasju z našim škofom in našim narodom.

— Izjava. Podpisani izjavljamo, da sem bil izvoljen v vodstvo Slovenske kmečke stranke brez vednosti. Tem potom odklanjam izvolitev. Ostati hočem še nadalje zvest pristaš S. L. S. pod načelstvom g. prelata Andreja Kalana. Vače, dne 3. decembra 1917. — Titus Strmiljan, posestnik.

— Dr. Breznikova »Slovenska slovnica« se sme začeti rabiti. Naučni minister je dovolil, da se sme do aprobacije rabiti za šolsko leto 1917/18 dr. Breznikova »Slovenska slovnica« pri pouku na srednjih šolah.

— Najboljši dan. Pri slovesnem sprejemu avstrijske delegacije je cesar dejal deželnemu glavarju Hauserju: »Najboljši dan mojega življenja bo, ko bom mogel skleniti mir.«

— Za dr. Krekov spomenik je daroval petom našega uredništva vojni kurat Pavle Zavalal, sedaj na bojišču pri našem domačem črnovojniškem polku 20 K.

— Oslepeli slovenski vojak v Gradcu prosijo slovensko javnost, da se jih za božič spomni s cigareti, smotkami ali tobakom. Prijazna darila, tudi v najmanjši množini, sprejme pisarna »Dobrodošnosti« v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 35.

Umrli je v Seitenstetten-u, kjer je bival kot begunec, bivši župan v Doberdobi Anton Jarc, star 87 let.

— Na torpedovki štev. 11, ki so jo zaplenili Lahi in o kateri so pisali nemški in maškarski listi, da so jo izročili Čehi Lahom, je bilo po narodnosti: 10 Nemcev, 5 Jugoslovani (4 Hrvati in 1 Slovenec), 2 Čehi, 1 Poljak, 1 Mažar in 1 Italijan. Posadka je torej štela 20 mož.

— Hrvatski sabor se sestane 10. decembra. Na dnevnem redu bo med drugim tudi razprava o volivni reformi.

— Za intendanta hrvatskega gledališča v Zagrebu bo imenovan namesto odstopivšega intendanta Treščeca poslanec Gvido pl. Hreljanović.

Državna policia v Bosni in Hercegovini. V vseh važnih krajih Bosne in Hercegovine so ustanovili državno policijo, ki bo izvrševala varnostno in politično službo.

— Galški begunci se morajo vsled odredbe notranjega ministra najkasneje do 15. decembra vrniti domov.

— Galško namestništvo in finančna prokuratura sta se 4. t. m. preselila iz Biale v Lvov.

Ali si že storil svojo dožnost?

Hiti in takoj podpiši vojno posojilo.

Ljubljanske novice.

Ij Katol. društvo rokodelskih pomočnikov bode imelo na praznik Marijinega brezmadežnega spočetja, v soboto, 8. t. m., ob sedmi uri v Križanški cerkvi sv. mašo in sv. obhajilo. Društvo vabi vse svoje člane, da se pobožnosti zanesljivo udeležijo. Sv. maša se bode darovala za družvenike, ki so na bojnem polju ali v vojni službi.

Ij Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani vlijudno vabi k gledališki predstavi, ki jo priredi v schoto, na Marijin praznik, dne 8. decembra 1917 v Rokodelskem domu, Komenskega ulica, št. 12. Uprizorila se bode igra: Pod varstvom Matere božje, Ljudska drama v štirih dejanjih. Vstopnina: Sedeži I. vrste 2 K, II. vrste 1 K 50 vin, III. vrste 1 K, stojlišča 50 vin. Pričetek predstave obkraf točno ob 6. uri zvečer. K obilni udeležbi vlijudno vabi odbor.

Ij Miklavžev večer v Marijanišču je bil sinoči zelo prisrčen. Miklavž je lepo pozdravil sirote; jih izpraševal o njih napredku; pridne pohvalil, nepridne pogajal; — nekaj so jih smeli tudi parklji odnesti. Ko so se sirote vrile iz dvorane v razred, je našla vsaka sirota na svojem mestu lep Miklavžev dar, ki so jih Miklavževi angeli hitro razdelili po razredih v času, ko je Miklavž obiskal v dvorani zbrano mladež Marijanišča.

Ij Kot ostanek zbirke za dr. Kerkov venec so darovali uradniki Gospodarke zveze 185 kron za slepec, 185 kron sirotam za božičnico.

Ij Čisto premoženje ljubljanske občine je znašalo dne 30. junija 1916 171.801 K 89 vin, in sicer aktivna 9.714.659 K 7 vin, pasiva 9.542.757 K 18 vin.

Ij Gostilničarjem se bodo oddajali prašiči v soboto, dne 8. t. m. od 8 do 9 ure zjutraj na Poljanski cesti št. 15.

Ij Krompir za 1. okraj. Mestna aprovizacija bo oddajala krompir strankam 1. okraja v petek, dne 7. in v ponedeljek, dne 10. t. m. iz svojega skladišča na Dunajski cesti. Določeni so sledeči redi: V petek, dne 7. t. m. od 8. do 9. ure popoldne štev. 1 do 100, od 9. do 10. ure štev. 101 do 200, od 10. do 11. ure štev. 201 do 300, od 2. do 3. ure popoldne štev. 301 do 400, od 3. do 4. ure štev. 401 do 500, od 4. do 5. ure štev. 501 do 600. V ponedeljek, dne 10. t. m. od 8. do 9. ure popoldne štev. 601 do 700, od 9. do 10. ure popoldne štev. 701 do 800, od 2. do 3. ure popoldne štev. 901 do 1000, od 3. do 4. ure štev. 1001 do 1100. Vsaka oseba dobi 10 kilogramov krompirja po 30 vinarjev kilogram.

Ij Člani vojne zveze, to so člani konsumov in delavci tovarn se opozarjajo, da oddajo svoje karte za kruh in moko v onem konsumu oziroma oddajališču kruha in moke, kjer so se vpisali kot člani vojne zveze. Karte je treba oddati takoj v petek, da zamore aprovizacija na podlagi oddanih kart nakazati kruh dotičnemu oddajališču kruha.

Ij Na krušne izkaznice štev. 39 se dobi kruh v vojni prodajalni g. Podboj, Sv. Petra cesta.

Ij Trgovec, ki bi hotel prevzeti prodajo premoga za Vič-Spodnjo Šiško in na Dolenjski cesti, se vabi, da naznani svoj naslov v mestni posvetovalnici.

Ij Sladkorne karte za november, katere imajo storanje še v rokah, so veljavne še do tedaj, da bodo dobili vsi trgovci nakazani sladkor.

Ij Krušne komisije bodo uradovale v petek, dne 7. t. m. ob 8. do 1. ure popoldne. Izdajale se bodo le izkaznice za kruh.

Ij Aprovizacija članov vojne zveze. Člani raznih konsumnih društev ter delavci v tobačni tovarni, v Polakovi tovarni, v Tönniesovi tovarni ter v tovarni za glinaste izdelke (Tonerde-Fabrik) itd., ki so člani vojne zveze in ki stanujejo v okrajih mestne aprovizacije, se opozarjajo, da zahtevajo pri krušni komisiji karte s štampiljo »vojna zveza«, ker bodo v prihodnje dobili kruh in moko tam, kjer so vpisani kot člani. Kdor ni član vojne zveze, nima pravice do teh kart. Karte se na magistratu ne bodo zamenjale.

Ij Prodajalci sladkorja. Nekateri prodajalci sladkorja odslove stranke kratkotalo z izgovorom, da je sladkor razprodan, ter da naj zamenjajo svoje karte pri mestnem magistratu. Kakor je bilo že svoječasno objavljeno, je tako postopanje popolnoma nedopustno, ker se stranke s takim izgovorom ne sme preje odsloviti, predno trgovci ne predloži v mestni posvetovalnici vse karte, ter ne dokaže, da je imel več kart kakor sladkorja. Vseled tega se vnovič opozarja, da mora vsak trgovec, ki je oddal ves sladkor na karte, to takoj sporočiti v mestni posvetovalnici, ter obenem tudi predložiti vse karte, ker se sicer ne sme odsloviti nobene stranke brez sladkorja.

Ce se pa ne zglaš nobena stranka več za sladkor, tedaj mora trgovec hraniti sladkorne izkaznice do tedaj, da se objavi v listih, kedaj se oddajajo sladkorne karte. Trgovci, ki je dobil nakazan ves sladkor in bi oddalil kako stranko, ne bode le strogo kaznovan, temveč se mu bode odvzela tudi prodaja sladkorja.

Ij Oddaja cenežega mesa na Viču. Stranke iz Viča, ki imajo rumene B in C izkaznice, prejmejo meso v petek, dne 7. t. m. popoldne v mesnici gospoda Škrija na Viču. Določeni so sledeči redi: 2. do pol 3. ure stranke z rumenimi izkaznicami B štev. 1 do 100, od pol 3. do 2. ure štev. 101 do 200, od 3. do pol 4. ure štev. 201 do konca, od pol 4. do 4. ure stranke z rumenimi izkaznicami C štev. 1 do 100, od 4. do pol 5. ure štev. 101 do 200, od pol 5. do 5. ure štev. 201 do 300, od 5. do pol 6. ure štev. 301 do 400, od pol 6. do 6. ure štev. 401 do konca. Ena oseba dobi četrtil kilograma, dve osebi pol kilograma, 3 in 4 osebe tri četrtil kilograma, 5 in 6 oseb 1 kilogram, 7 in 8 oseb 1 in četrtil kilograma, več oseb en in pol kilograma. Kilogram stane 2 kroni.

Ij Prekajeno meso na rdeče in rumene izkaznice. Stranke z rdečimi in rumenimi izkaznicami, zaznamovanimi s črko A prejmejo prekajeno meso v petek, dne 7. t. m. v cerkvi sv. Jožefa od pol 4. do 4. ure popoldne. Kilogram stane 4 kroni.

Izplačeno meso na rdeče izkaznice brez A. Stranke z rdečimi izkaznicami brez A dobe prekajeno meso v petek, dne 7. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa po sledečem redu: od 1. do pol 2. ure štev. 1 do 200, od pol 2. do 2. ure štev. 201 do 400, od 2. do pol 3. ure štev. 401 do 600, od pol 3. do 3. ure štev. 601 do 800, od 3. do pol 4. ure štev. 801 do konca. Ena oseba dobi četrt kilograma, dve osebi pol kilograma, 3 in 4 osebe tri četrt kilograma, 5 in 6 oseb 1 kilogram, 7 in 8 oseb 1 in četrt kilograma, več kot 8 oseb en in pol kilograma. Kilogram stane štiri krone.

Izplačevanje vojaških nastanitvenih pristojbin se zopet prične na mestnem magistratu v petek, dne 14. decembra 1917 v mestnem vojaškem nastanitvenem uradu (Mestni trg št. 27, III. nadstropje) in sicer: za stranke, ki stanujejo v I. mest. okraju (Poljanski okraj) in v II. mestnem okraju (Mestni trg, Stari trg, Karlovška in Dolenska cesta) v petek, dne 14. decembra; za III. mestni okraj (Trnovo in Gradišče do Franca Jožefa ceste) v soboto, dne 15. dec.; za ulice med Prešernovo ulico, Franca Jožefa cesto, Bleiweisovo cesto, Cesto na južni kolodvor in Miklošičevo cesto, v ponedeljek, dne 17. decembra; za IV. mestni okraj (St. Peterski okraj in Vodmat vzhodno od Miklošičeve ceste), v torek dne 18. decembra. — Za Spodnjo Šiško in vse one, ki bi bili zadržani v gori navedenih dneh, v sredo, dne 19. decembra. — Uradne ure izplačevanja so od 3. do pol 6. popoldne. Stranke se prosijo, da se natančno drže teh določb.

Gospodarske beležke.

Pri Ljudski posojilnici v Ljubljani se nadalje podpisali VII. avstrijsko vojno posojilo med drugimi tudi sledeči: župni urad v Cologorici, p. Cerovlje, Istra, 3000 K; več neimenovanih 14.000 K; Dominika Opašič, Cerovlje, Istra, 2000 K; I. M. Z., Bukovica, 10.000 K; Marija Grzevič, Cerovlje, Istra, 2000 K; K. Š., št. Vid nad Ljubljano, 1000 K; P. Š., Trata, 1000 K; M. Č., Kleče, 6000 K; I. S. Vnanje Gorice, 5000 K; M. R., Bizovik, 14.000 K; Albina L., Ljubljana, 2000 K; Franc Poljanec, Gradec, 3000 K; M. M., Udmat, 2000 K; Ivan Pirnat, Krtina, 1000 K; K. M., Glince, 2000 kron; župna cerkev sv. Nikolaja v Ljubljani 10.000 K; Jakob Eriavec, Velika Račna pri Grosupljem, 1000 K; Janez Jugovic, Godešec, 2000 K; Marijana Jugovic, Godešec, 1000 K; Uršula Grozdin, Zagradišče pri Cerknici, 1000 K; Katarina Gašparič Gologorica p. Cerovlje, Istra, 4000 K; I. S., pri Gorenji vasi, 5000 K; Družina Kokalj pri Gorenji vasi 1000 K; Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani 20.000 K; Jožef Seliškar, Trnovo, 300 K; občina Trebeljevo pri Litiji 1600 K; Josipina Oranič, Dunaj, 1000 kron.

Pri Mestni hranilnici ljubljanski so vlagatelji dosedaj podpisali VII. voj. posojila znesek 460.000 K, med njimi: Ana Zakotnik, 2000 K. Vzajemno zavarovalno društvo Sela 2000 K. Franc Škerjanc 2000 K. Josip Jamšek 6000 K. Terezija Škoda 2000 K, neimenovani 50.000 K. Hranilnica sama je podpisala na svoj račun VII. voj. posojila 4 milijone kron, prejšnjih šest vojnih posojil 18.930.000 K, vsega skupaj 22.930.000 kron.

VII. avstrijsko vojno posojilo so podpisali pri Podružnici c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani: K 3.000.000 Kranjska hranilnica, Ljubljana (delni podpis), K 600.000 Carl B. Malby, tovarna usnja, Tržič, Gor., K 50.000 pivovarna akc. družbe »Union«, Ljubljana, Spod. Šiška, K 50.000 »Aktiengesellschaft Stahlwerke Weissenfels vorm. Göppinger & Co., Weissenfels«, Gor. (nadaljnih K 150.000 pri Bank- & Wechselstuben A. G. »Merkur«), K 30.000 Peter Kosler, Ljubljana, Spod. Šiška, K 10.000 Grajščina Rupertshof pri Novem mestu, K 10.000 Josip Javornik, lesni trgovec, Žalina, K 10.000 M. Ranth, trgovec, Ljubljana, K 10.000 A. Stacul, trgovec, Ljubljana, K 10.000 Ing. Lambert Luckmann, c. kr. nadporočnik, t. č. Maribor, K 10.000 Franc Tomž, lesni trgovec, Ljubljana (na vsa vojna posojila K 118.400), K 5.000 Josip Elsner, Litija, K 5.000 Franc Miklitsch, Ljubljana, K 2.000

ces. svetnik J. C. Röger, Ljubljana (na vsa voj. posojila K 24.000), K 1500 poročnik Aleksander Rosmann, Ljubljana.

Album razrušene Gorice in različne razglednice podrtje Gorice. Velika zaloga umetniških kart za 15—18 in 20 K za 100 komadov. Naročila se prosijo na naslov: **ANTON PFARTOT, Gradec, Rosseggerhaus**

Gospodična išče pri boljši rodbini

meblovano sobo

Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Soba 1000«. 3170

Sprejme se takoj poštena

dekla

katera bi znala priprosto kuhati in bi bila pripravljena malo število živine in druga hišna dela opravljati, pri 3167 **A. ČUFER, JESENICE, GORENJSKO.**

Prodaja se šest let star

konj

pri **MARIJI ZDEŠAR,** Brdo štev. 18 pri Viču. 3169

Posestnik in nadučitelj v pokoju nujno potrebuje izurjene

gospodinje

v starosti nad 30 let radi smrti svoje žene. Ponudbe naj se takoj pošljejo na naslov: **Anton Zvokelj, pošta Horjul.** 3168

ZA FOTOGRAFE - AMATERJE!

Lehnerjeva povečevalna, pomanjševalna in reprodukcijna kamera iz orehovine, ena kaseta, en statif, en stroj za gorko satiščiranje, en laboratorijski kovčeg ter več drugih fotografskih priprav, vse skro novo in razstavno, se prodaja po jako nizki ceni. Pojasnila daje iz prijaznosti upravnistvo tega lista pod štev. 3166.

Kuharico

sprejem 3165

ELZA SEVER, Wolfova ulica štev. 12/II.

Hlapec-kmetovalec

Rabim dobrega hlapca k paru konj, ki mora znati voditi ali opravljati vsa kmetijska dela in biti več vožnje po Ljubljani. Mesečna plača poletu 50 K, pozimi po 40 K. Nastop ob Božiču. Naslov se izve pri upravi »Slovenca« pod št. 3058, ako znamka za odgovor.

Malo stanovanje

obstoječe iz dveh sob s pritliklinami, se želi trajno najeti s februariskim rokom. Ponudbe pod »100—3162« na upravo »Slovenca«. 3162

Mlini „Jetta“

za drobljenje kakor tudi fino in debelo mletev vseh vrst pridelkov dobavlja

tovarna strojev »Jetta« družba z omeji. jam.

Oddajna pisarna

Dunaj, XX., Klosterneuburgerstr. 28.

Zahtevajte prospekte »S. 53«.

Priložite znamko za odgovor.

Dne 7. decembra 1917 ob 9. uri popoldne se vrši v skladišču »Balkan« na Dunajski cesti **JAVNA SODNA DRAŽBA** 1 divana in 1 gardineur zrcala.

Prazne vreče

vsake vrste, suhe gobe, kumino, jagnež in druga semena kupate vedno in v vsaki množini in plačate po njih jih dnevnih cenah firma.

J. KUŠLAN, KRANJ, Gorenjsko.

2089

Brez posebnega obvestila.

Naša iskreno ljubljena, dobra mati oziroma tačča, stara mati, sestra, sva-kinja in teta, gospa

Marija Terdina

trgovčeva vdova

je danes, dne 5. decembra, po daljšem trpljenju, previdena s sv. zakramenti za umirajoče v 78. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb se izviši v petek, dne 7. decembra 1917 ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti Stari trg štev. 2 na pokopališče k sv. Kristofu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah!

V Ljubljani, dne 5. decembra 1917.

Franc Terdina trgovec, c. kr. stotnik v c. sedaj na bojnem polju

Josipina Walker Avgusta Terdina otroci.

Hans Walker višji finančni svetnik zet.

Greta Terdina sinova.

Greti Terdina vnukinja.

Venci se na željo pokojnice hvaležno odklanjajo.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

3164

Kostanjev, hrastov in bukov les

kupi vsako množino franko vagon

Strojilna tovarna SAMSA & Co v Ljubljani.

Vpoštevajo se le pisane ponudbe z navedbo cen.

136

Razpis.

Mestna hranilnica v Kamniku razpisuje

službo uradnika

z nastopom službe dne 1. januarja 1918. Plača po dogovoru.

Prosilci, ki so dovršili vsaj štiri razrede kake srednje šole in ki so v hranilnični stroki že delovali, naj vložijo lastnoročno pisane, s prilogami opremljene prošnje do 15. decembra 1917 pri podpisani hranilnici.

3160

RAVNATELJSTVO.

Kupimo

stara stojala šivalnih strojev oziroma kompletne stroje. - Ponudbe prosimo poslati na

3177

Ivan Jax & sin Ljubljana.

Podpisujte 7. avstrijsko vojno posojilo!

I. 5¹/₂% amortizacijsko državno posojilo po K 92—,

odšteveni enomesečno obrestno bonifikacijo torej po K 91-54;

II. 5²/₂% dne 1. avgusta 1926 povračilni državnozakladni listi po K 94—

Prijave sprejema po originalnih pogojih oficijelno subskripcijsko mesto

Kranjska deželna banka v Ljubljani.